

Natuur- en Vogelwacht
"De Alblasserwaard"

ONZE WAARD

HERFST 2022 www.nvwa.eu

1969

2022

BESTUUR

Voorzitter	<i>Sjoerd Veerman</i>	Alblasserdam	voorzitter@nvwa.eu
Secretaris	<i>Pieter Bieren</i>	Arkel	secretaris@nvwa.eu
Penningmeester	<i>Sjoerd Swierstra</i>	Bleskensgraaf	penningmeester@nvwa.eu
Bestuurslid	<i>Wim Hoogkamer</i>	Papendrecht	078-6154464
Bestuurslid	<i>Ferry van Jaarsveld</i>	Papendrecht	ferryvanjaarsveld@gmail.com
Bestuurslid	<i>Nel Welschen</i>	Dordrecht	078-6172348
Bestuurslid	<i>Jopie Zwartbol</i>	Alblasserdam	Jzwartbol857@gmail.com

NVWA ONLINE

Website	www.nvwa.eu
Mail	info@nvwa.eu
Twitter	@deNVWA

INLEVERDATA KOPIJ

Winternummer	15 november 2022
Voorjaarsnummer	15 februari 2023
Zomernummer	1 juni 2023
Herfstnummer	1 september 2023

CONTRIBUTIES

Ledenadministratie Elly Hoogkamer
Postbus 171 3350 AD Papendrecht
ledenadministratie@nvwa.eu

IBAN NL60INGB 0001 9974 31	
Volwassenen per kalenderjaar	17,50
Jeugdleden tot 18 jaar	7,50
IVN-lidmaatschap extra	12,00

COLOFON

Secretariaat Postbus 171
3350 AD Papendrecht

IBAN NL85RABO 0113 0630 83
t.n.v. Natuur- en Vogelwacht "De Alblasserwaard"

NATUUR- EN VOGELWACHT "DE ALBLASSERWAARD"

De vereniging is opgericht op 25 november 1969 en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Rotterdam op 5 januari 1979 onder nummer 40321641. Artikelen blijven voor verantwoording van de auteurs. Overname is toegestaan, mits met bronvermelding.

Redactie

Tom Kalkman en Dick Markesteyn, Vacature
redactieonzewaard@nvwa.eu

Opmaak en drukkerij Vanderperk Groep
Oplage 650

Tekening voorkant Grote parasolzwam
Piet van Meerkerk
Foto achterkant Janny Kleijn

INHOUD HERFST 2022

3	Van de voorzitter	7	Fotocollage	17	RAS Boerenzwaluw 2022
4	Planten- en insectenwerkgroep	8	Kinderactiviteiten	19	Activiteiten & werkgroepen
	Bermbeheer	9	Sta eens stil bij een wilg		
5	Knotploeg werkte door in de vakantie	10	Terugblik weidevogelseizoen 2022		
	Een hongerige egel	12	Nestkasten Alblasserbos 2021		
6	Lezingen oktober t/m april	14	Alblasserwaardse Big Day		

Van de voorzitter

Vakantie in eigen land. Voor de zomerse temperaturen en de droogte hoefde je dit jaar niet naar het buitenland op vakantie. In heel Europa is het te droog. Eventjes lijkt dat mooi, voortdurend zonneschijn, maar al snel wordt duidelijk dat dit problemen gaat opleveren voor flora, fauna en de mens. Teveel zon, te hoge temperaturen - hoe kunnen we als mensen dan nog leven en werken. Eén van de meest natuurlijke oplossingen is: meer bomen. Eén boom zorgt voor verkoeling gelijk aan 10 airco's die daarnaast de nodige warmte de lucht in blazen, zoals we dat verbeeld zagen op de Floriade. "Wat is er dat ons zo bezeten houdt dat we de verwoesting van de aarde niet kunnen stoppen? Hoe leren we om weer met respect met de schepping om te gaan? Om goed om te gaan met onze planeet de aarde en onze medeschepselen zoals de bomen?"

In Friesland hadden ze deze zomer een manifestatie van een wandelend bos. Een mooie gedachte daarbij vind ik dat als bomen kunnen wandelen, ook wij kunnen veranderen. Meer dan ooit merken we dat bomen het verschil maken. Zoals een lied zingt:

*De boom is de aarde dankbaar
dat hij diep in haar wortelt.*

*De vogel is dankbaar de boom
dat hij hoog in hem nestelt.*

Peter Wohlleben schrijft in zijn boek "Het verborgen leven van bomen" de relatie tussen bomen onderling in een bos onder anderen via de grond. Deze kennis en de kennis van andere planten en dieren laat het groter geheel van de aarde zien, waar wij onderdeel van zijn, maar die niet willen zien. Wie er meer over wil weten lees het boekje Boeren met ontzag, verkrijgbaar via www.boerenmetontzag.nl. Een verandering is nodig. We belasten de aarde zo dat het klimaat verandert en planten en dieren uitsterven. Wat we vergeten lijken te zijn, is dat we niet zonder aarde, bomen en water kunnen. De aarde kan ons wel missen, maar wij haar niet.

Dat brengt ons bij de plannen rondom stikstof, klimaat enzovoort. Boeren en natuurorganisaties waaronder ook onze vereniging staan niet tegenover de boeren, maar naast elkaar, zeker wanneer het over natuurinclusieve bedrijfsvoering gaat. Het verhaal van de tweede helft van de twintigste eeuw is er een van schaalvergroting, van méér, méér, méér, van een steeds intensievere landbouw. Totdat in de 21ste eeuw bleek dat er grenzen zitten aan wat de aarde aankan. Dat zulke landbouw de natuur kan verdorren, dat zo biosystemen worden vernietigd. Zo gaat de overheid krimp in plaats van groei aanjagen. In Hoe God verdween uit Jorwerd beschreef Geert Mak de rappe opkomst van de melkmachine. In

1950 waren er in heel Nederland nog geen vierduizend. In 1960 zeker veertigduizend. „Binnen drie decennia daalde het werk dat aan een gemiddelde melkkoe besteed moest worden met meer dan tachtig procent.” We moeten samen zorgen voor een goede grond waarop al het leven met elkaar is verbonden. Luister naar de natuur! Dat vraagt terughoudendheid van de mens.

CIJFERS SCHAALVERGROTING

In 1950 telde Nederland nog 410.000 landbouwbedrijven. In 2000 waren dat er al iets minder dan 100.000, en in 2021 zo'n 50.000. Een doorsnee rundveehouder had in 2016 bijna 160 runderen, meldt ook het Centraal Bureau voor de Statistiek. In 1950 waren dat er gemiddeld nog dertien.

De landbouwbedrijven die bleven zijn veel groter geworden. In 1950 had een doorsnee bedrijf 5,7 hectare grond, nu is dat 32,4 hectare. In 2015 produceerden de Nederlandse boeren vijf keer zo veel als in 1950.

Daar zijn prijsdalingen voor in de plaats gekomen. Volgens het CBS zou de prijs van hamlapen nu zo'n 17 euro per kilo zijn, als die met de inflatie was meegestegen. In werkelijkheid ligt dat op 12 euro.

Tegelijkertijd verdient ruim een derde van de Nederlandse boeren, zelfs na Europese landbouwsubsidies, minder dan het minimumloon.

Bron: NRC 6-8-2022

Streeknatuurcentrum

Het bezoekerscentrum kende sinds begin 2020 een tijdlang bijna geen openingstijden voor het publiek. Dat vinden we jammer en we willen dat ook graag veranderen. Dat kan echter alleen als we voldoende medewerkers hebben voor de bediening van onze bezoekers. Gelukkig krijgen we nu enkele aanmeldingen van nieuwe vrijwilligers. In het volgende nummer willen we die graag voorstellen in Onze Waard. Voor nu is er de oproep om meer vrijwilligers. Het mooist is het voor de planning als een vrijwilliger iedere week een dag(deel) mee wil doen. Dank aan allen die zich de afgelopen maanden hebben ingezet voor de gastvrijheid van onze vereniging!

Website

We hebben weer een website. Een groep leden uit diverse werkgroepen heeft de randvoorwaarden bepaald waaraan een website moet voldoen. Arjan van Rees, een bekende websitebouwer uit de streek, heeft de website verder ontwikkeld.

Sjoerd Veerman, voorzitter NVWA

Planten-en Insectenwerkgroep

coördinator Bram van Vliet

De najaarsbijeenkomst van de PIWG, waarin de plannen voor komende winter worden besproken, vond plaats na de inleverdatum van de kopij van dit nummer van Onze Waard. De plannen kunt u hier dus niet lezen. Raadpleeg daarvoor de website: www.nvwa.eu.

Wel staat al vast dat we weer wekelijks, meestal woensdagavond, in het Streeknatuurcentrum een mossenavond hebben, waar we de mossen die we verzameld hebben proberen op naam te brengen. We starten begin oktober, iedereen is welkom om een keer mee te kijken.

Bermbeheer

tekst en foto's Bram van Vliet

In het vorige nummer van Onze Waard stond een artikel van het Waterschap over hoe ze de bermen gaan beheren. Kort gezegd: niet alles in één keer maaien en het maaisel afvoeren.

In Hardinxveld zag ik hoe dat beleid uitgevoerd wordt. Op de eerste foto een stuk van de dijk dat als gazon beheerd wordt (door de gemeente). Er staan nauwelijks bloemen. Hier staan bankjes en wordt gerecreëerd. Dan is kort gras natuurlijk prettig, maar de biodiversiteit is heel laag.

Op de volgende foto ziet u aan de rechterkant van het fietspad gras dat kortgeleden gemaaid is en er zijn daarom geen bloemen meer.

Maar geen probleem, kijk naar de derde foto. De linkerkant van de dijk is al langer geleden gemaaid en inmiddels is de vegetatie alweer hersteld 1en staan er volop bloemen. Toen deze berm gemaaid werd, was er nectar aanbod aan de rechterkant van het fietspad.

Kortom: er is altijd wat te halen voor insecten. Bovendien zorgt het maaien en afvoeren van het maaisel dat de bodem verschaalt. Hierdoor gaan er juist meer verschillende planten groeien, in plaats van dat een paar soorten de overhand krijgen.

Mooi dus dat het Waterschap op deze manier de bermen is gaan beheren. Voor bermen én voor insecten ziet de toekomst er wat dit betreft zonnig uit.

Openingstijden Streeknatuurcentrum

Het Streeknatuurcentrum is op dit moment geopend op:
Woensdagmiddag van 13.00 – 16:00 uur
Zaterdagmiddag van 13:00 – 17:00 uur

Houd de actuele openingstijden in de gaten op onze website www.nvwa.eu.

Het bestuur

Knotploeg werkte door in de vakantie

tekst en foto Nik Blom

Daar verscheidene knotters met vakantie waren heeft een klein koppel vrijwilligers nog lopende werkzaamheden verricht.

Met een vrijrijdbare stellage werden de heggen rondom het gebouw gesnoeid. Het vrijgekomen snoeisel werd in onze eigen hakselaar versnipperd en afgevoerd naar ons bos. Aldaar werden deze snippers op de paden uitgestrooid. Daarna trokken onze mannen het Stambos binnen om de Reuzenbalsemien of Springbalsemien, te bestrijden.

Deze exoot is in ons bos gesignaleerd. Maar moet verwijderd worden, omdat anders een alles overwoekerend tapijt ontstaat. De bestrijding is lange-adem-werk. Er komen altijd weer een paar van deze planten terug. De bestrijding dient plaats te vinden voordat de plant in bloei staat en daarna zaad schiet. Als het zaad droog is springen de zaadjes in de omtrek weg en daar ontstaan in het voorjaar weer nieuwe planten. De knotters hebben 50 uren gewerkt om de soms 1,50 meter hoge planten uit de grond te trekken.

Het is jammer dat niemand van de Vereniging actief mee werkte om deze plaag te bestrijden. Het bos is toch van alle leden van de Vereniging?

Hierna kregen wij groen licht van het Waterschap om de zomersnoei te beginnen. Er moeten 1059 Knotwilgen gesnoeid worden. De opdracht is om de z.g. waterloten van de stam af te zagen en de wilgenprui in de vorm van een tulp te snoeien. Wij waren verbaasd hoe dik de uitlopers van de wilg gegroeid waren in de paar maanden na de winterknot. Ondanks de tropische temperaturen gaan we 3 maal per week de polder in om de Wilgen te snoeien. Er wordt wel een tropenrooster gedraaid en een koelbox met koude frisdrankjes meegenomen. We hopen voor de deadline van 1 september a.s. onze snoei klaar te krijgen.

Ik ben trots op de vele uren die de knotters in dit karwei gestoken hebben. Zij verdienen een grote pluim.

De knotploeg heeft het bestuur gevraagd om tot aanschaf van een zogenaamde. borstelmachine over te gaan. Dit is een machine om het onkruid weg te borstelen. Het beste zou zijn om het onkruid chemisch te bestrijden, maar dat is voor onze Vereniging 'Not Done'. Het alternatief is dus de borstelmachine of door al het onkruid met de hand eruit te trekken. Maar dat laatste is een eindeloos werk. Het bestuur is akkoord gegaan met de aanschaf. De knotploeg betaalt de helft en de Vereniging betaalt de andere helft.

KNOTPLOEG ZOEKT COLLEGA'S

Als u zin hebt om de sfeer te proeven bij de knotploeg of mee te werken aan het behoud van de Knotwilg, kom dat eens langs om mee te werken. U bent welkom op een van deze 3 ochtenden van de week: maandag- woensdag- of zaterdagochtend. We starten omstreeks 8 uur met een kopje koffie en dan gaan we naar onze werkplek. Voor informatie: wibi64hu@kpnmail.nl 0184-652249

Een hongerige Egel

tekst en foto Arie Nugteren

Het is zaterdagmiddag 16:15 uur (27/8/2022) Zelfs overdag is de egel actief in onze tuin. We zagen 'm lopen en trakteerden hem op pindakaas voor de vogels (hebben we altijd in voorraad). En wat denk je....het snoeptertje smulde er lekker van.

Lezingen vanaf oktober 2022 tot en met april 2023

in het Streeknatuurcentrum van de Natuur- en vogelwacht Alblasserwaard

Locatie Streeknatuurcentrum NVWA: Matenaweg 1, 3356 LS Papendrecht

Aanvang lezingen 19.45 uur, Inloop vanaf 19.30 uur. **Toegangsprijs** is 2,50 euro

Donderdag 20 oktober 2022

Pieter Schook

Titel: de PRACHT en KRACHT van wilde planten

Verteld wordt over planten, die Pieter Schook als natuur- en schoolgids in de Hollandse Biesbosch, heeft leren kennen. Wilde planten zijn niet alleen mooi, maar ook verrassend leuk, vaak helend en soms heel lekker. Hoe **herken** je de plant in het veld; wat zijn de typische kenmerken? Welke interessante feiten zijn er (door de eeuwen heen) bekend over de plant, dus de **weetjes**. Heeft de plant **geneeskracht** en is dit verklaarbaar? Zijn er delen van de plant **eetbaar** en kun je er dan iets lekkers van maken?

In februari 2022 verscheen het boek **Biesboschflora** van zijn hand.

Donderdag 17 november 2022

Niels de Zwarte

Titel: vleermuizen: mysterieus en interessant

Niels de Zwarte is ecooloog bij Stadsbureau Rotterdam, onderdeel van het Natuurhistorisch museum in Rotterdam. Als ecooloog zet hij zich in voor meer natuur in en om de stad, ook in de havens van Rotterdam. Niels heeft speciaal kennis van vleermuizen, hij was oud-voorzitter van de vleermuiswerkgroep Nederland. Het wordt ongetwijfeld een boeiende, leerzame avond.

Donderdag 19 januari 2023

Jako van Gorsel

Titel: Zeevogels kijken in najaar en winter

De vogeltrek speelt zich voor een groot deel af langs de kust. De kustlijn is voor ontelbare vogels het baken dat hen van noord naar zuid voert, en andersom. Dat geldt in het bijzonder voor zeevogels. Als vogelaar en natuurfilmer is Jako van Gorsel, op YouTube actief als De Visdief. Hij is in najaar en winter vaak aan de kust te vinden speciaal om zeevogels te filmen. Wat zijn de beste plekken om zeevogels te zien? Welke vogelsoorten zie je er en waarom zie je ze speciaal op deze plaatsen? Natuurlijk wordt deze lezing ondersteund door filmbeelden en krijg je praktische tips voor het geval je zelf aan de kust vogels wilt gaan kijken.

Donderdag 16 februari 2023

Lezing – voor aankondiging thema-avond: weidevogels en weidevogelbescherming
Theo Bakker (coördinator weidevogelgroep)

Het weidevogelseizoen 2022 ligt alweer achter ons, maar de weidevogelwerkgroep "de Alblasserwaard", onderdeel van de Natuur- en vogelwacht, kijkt alweer uit naar het nieuwe seizoen in 2023. Het seizoen loopt van maart t/m juni.

Met ruim 45 vrijwilligers lopen zij in de Alblasserwaard bij boerenbedrijven de maisakkers en graspercelen af, op zoek naar de nesten van, voornamelijk, de Kievit, de Grutto, de Tureluur en de Scholekster. Dit met als doel deze nesten te beschermen tegen het bewerken, bemesten, inzaaien en het maaien. Jaarlijks worden er ruim 2100 nesten gevonden en beschermd. Hierdoor blijft het weidevogelbestand al enkele jaren op peil. Onze groep vrijwilligers is de afgelopen paar jaar significant gegroeid, maar wij zijn als werkgroep altijd op zoek naar nieuwe enthousiaste vrijwilligers, die ons komen helpen.

Om deze kans wat te vergroten, wordt er op donderdag 16 februari 2023, voorafgaande aan het nieuwe seizoen, een thema-avond georganiseerd over de Weidevogelbescherming in zijn algemeenheid, maar in het bijzonder over de werkzaamheden en activiteiten van de vrijwilligers in de Alblasserwaard die deze hobby met plezier en enthousiasme uitvoeren.

Zet deze datum alvast met rood in uw agenda; onze weidevogels verdienen onze aandacht en bescherming.

Ook (klein)kinderen worden enthousiast

En om alvast te noteren:

Woensdag 29 maart 2023, (tevens ledenvergadering)
Lezing na de pauze van de vergadering met een nog nader te bepalen onderwerp.

Donderdag 20 april 2023

Ans den Haan

Titel: vlinders en mossen

Een toelichting hierover volgt in het winternummer van 2022/2023.

Muurhagedis in de heemtuin

foto's Jan Huijzers

Kinderactiviteiten 2022

tekst en foto's Nel Welschen

Ze zijn weer mogelijk! Houd de agenda op de website in de gaten.

WAT IS ER GEWEEST?

Slootjesactiviteit voor de buitenschoolse opvang met een bijzondere vangst

Een mooie ochtend eind juli. Rond half tien horen we al kinderstemmen bij het Streeknatuurcentrum. Een groep van 25 kinderen van de BSO uit Papendrecht komt enthousiast en nieuwsgierig het terrein op lopen. Hé een vlinder, bramen proeven, een kikker in de waterput. Zij zien van alles. Na een woord van welkom lopen we met de groep richting de sloot. Schepnetten, vergrootpotjes, waterbakjes, emmertjes, zoekkaarten, alles wordt meegenomen. Bij de sloot is er eerst een korte instructie want als je zomaar gaat scheppen met het net, is de kans op het vangen van waterdiertjes niet groot. Het is zaak om het schepnet iets onder de waterspiegel te bewegen in de vorm van een 8. Wij noemen dat "een achtje draaien". Daarna kan het net leeggeschud worden in het waterbakje dat met behulp van een emmertje eerst voor de helft gevuld is met water, zodat diertjes die gevangen worden daar even kunnen verblijven. Dan begint het leukste: diertjes bekijken met hulp van een vergrootpotje. Op de zoekkaarten kan de naam van het dier worden opgezocht. Een bijzondere vangst kan zelfs ook even in het aquarium, zodat iedereen het kan zien. Wat we zoal vangen: larven van libellen, stekelbaarsjes, schaatsenrijders, grote watertor, een larve van een geel gerande watertor, bootsmannetjes en meer. Maar niet alles kunnen we precies op naam brengen. Rond twaalf uur is het tijd om op te ruimen. De kinderen zijn tevreden en lopen luid pratend terug naar het Streek natuurcentrum. Daar hebben hun begeleiders voor drinken en broodjes gezorgd. Een uur later is de groep vertrokken.

Eirond watertorretje (de larve)

De larve op de kaart

Tijd om een bijzondere vangst van een klein waterdiertje wat nader te bekijken. Eén van de schoolgidsen maakt een foto en daarmee gaan we thuis verder zoeken naar de juiste naam. Na enige tijd zijn we er dan toch uit: het is een larve van een Eirond watertorretje (*Hyphydrus ovatus*). Voor ons een soort die we nog niet eerder hebben gevangen. Zodoende was het niet alleen een leerzame ochtend voor de kinderen maar ook voor de schoolgidsen.

WAT KOMT ER?

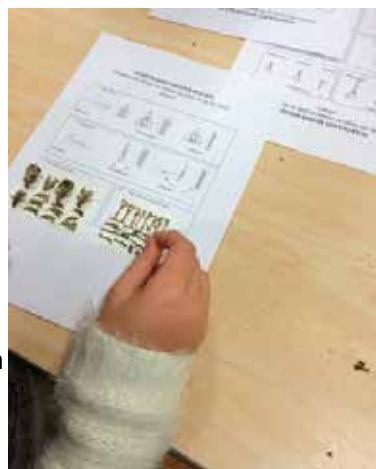
In de kerstvakantie: uilen en braakballenochtend

Op woensdag 28 december 2022 organiseert de IVN-werkgroep van de Natuur- en Vogelwacht 'De Alblasserwaard' (NVWA) een uilen- en braakballenochtend voor kinderen in de basisschool leeftijd.

Ouders zijn uiteraard ook welkom. Kinderen van 4 en 5 jaar kunnen alleen onder begeleiding van een volwassene deelnemen. De ochtend start om 10.00 uur bij het Streeknatuurcentrum Alblasserwaard (SNCA) en duurt ongeveer 2 uur. De kosten bedragen € 2,50 per kind. Graag van tevoren opgeven met de naam en leeftijd van het kind via educatie@nvwa.eu

Wat is een uilen- en braakballenochtend?

Uilen eten onder andere muizen maar kunnen deze niet helemaal verteren. Ze spugen de resten uit in de vorm van braakballen. Deze ochtend laten we diverse (opgezette) uilen zien en vertellen van alles over de eet- en leefgewoonten van uilen en andere vogels die braakballen maken. Daarna gaan de kinderen zelf aan de slag. Met diverse hulpmiddelen ontdekken ze wat er allemaal in een braakbal aanwezig is en misschien komen ze er zo achter wat de uil gegeten heeft.

Braakballen pluizen

Werkgroep educatie. Zie ook de website www.nvwa.eu
Contact: educatie@nvwa.eu

Sta eens stil bij een wilg

tekst, tekeningen en foto's Bram van Vliet

'Sta eens stil bij een wilg', niet om te mediteren of de boom te knuffelen (dat mag van mij ook), maar om te zien wat er allemaal leeft op die wilg. Van inlandse eiken is het bekend dat ze meer dan duizend organismen herbergen. De Belgische wilgenspecialist Arnout Zwaenepoel vond op de wilg 598 organismen!

Daarom ben ik eens stil gaan staan bij een wilg om te kijken wat er aan leven te zien is. Ik hoefde geen uren te zoeken; hieronder wat ik zag. Met de app Obs-identifys is het vaak mogelijk een naam te vinden, maar zonder dat is het ook al boeiend.

1 Schietwilgwratmijt

Mijten zijn heel klein, tot 1 mm. en hebben acht poten. Er zijn heel veel soorten. De Schietwilgwratmijt veroorzaakt de kleine gallen op de bladeren van Schietwilg.

Schietwilgwratmijt

Gewone blaasgalwesp

2 Gewone blaasgalwesp

Een klein wespje, tot 5 mm. groot, is de veroorzaker van deze gal. Het vrouwtje legt met haar legboor een eitje in het blad, waarna zich de gal vormt, waarin de larve veilig kan opgroeien.

3 Opgeroeld blad

Wie de veroorzaker hiervan is heb ik niet kunnen achterhalen.

4 Wilgenroosje

Hier is het een mug die de gal veroorzaakt. De wilg vormt als reactie op het eitje een rozet van blaadjes.

4a Wilgenroosje

In de winter, als de bomen kaal zijn vallen de Wilgenroosjes goed op.

5 Spinsel

Zo'n dot spinsels zie vrij je vaak in wilgen zitten. De Wilgenspinselmot zou de veroorzaker kunnen zijn.

Spinsel

Mineergangen

6 Mineergangen

Een insect legt eitjes op het blad en de larven die daar uitkomen leven van het bladmoes tussen de onder- en bovenkant van het blad, kun je nagaan hoe klein en plat ze moeten zijn!

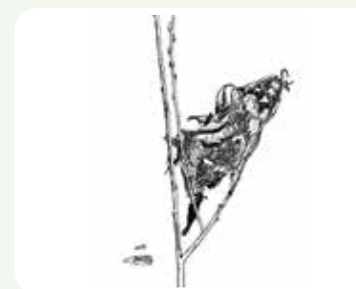
7 Wilgenbezemmijt

Men vermoedt dat het een mijt is die deze woekering teweegbrengt. Ze doen wat denken aan de bekende heksenbezems in berken, maar zijn veel kleiner.

8 Spinsel

Deze tekening komt van een winterse wilg, waarschijnlijk vergelijkbaar met nummer vijf. Er zaten lege pophuidjes in, eraan is er een getekend.

Ik hoop dat uw interesse gewekt is en dat u ook eens stil staat bij een wilg.

Een terugblik op het weidevogelseizoen 2022

tekst André Hornstra

Kievit (foto Shutterstock)

Het weidevogelseizoen 2022 ligt inmiddels achter ons. De legselresultaten zijn door alle vrijwilligers ingevoerd in de landelijke weidevogeldatabase. Kortom, het is weer tijd om de balans op te maken en terug te kijken op het weidevogelseizoen van 2022.

Resultaten 2022

Dit jaar bestond de weidevogelwerkgroep uit 44 actieve vrijwilligers (+ 4,8% t.o.v. 2021). De totale tijd dat met elkaar aan weidevogelbeheer werd besteed was 2993 uren (+2% t.o.v. 2021). Per vrijwilliger was dat bijna 68 uren gemiddeld (– 2,9% t.o.v. 2021).

Met alle vrijwilligers bij elkaar hebben we dit voorjaar 1924 nesten gevonden en gemarkeerd in de Alblasserwaard (+1,1% t.o.v. 2021)). Daarnaast heeft een aantal van onze vrijwilligers meegewerkt op boerenbedrijven in de Vijfheerenlanden. Ook daar zijn nog eens 247 nesten van weidevogels gevonden en gemarkeerd. In totaal zijn er dus 2.171 legfels gevonden en gemarkeerd(+2,6% t.o.v. 2021).

Ik zoom even in op de 1924 gevonden en gemarkeerde legfels in de Alblasserwaard (zie ook overzicht). De zogenoemde “big five” (Kievit 1244 nesten, Grutto 363

nesten, Scholekster 126 nesten, Tureluur 102 nesten en Slobeend 25 nesten) nam het leeuwendeel van de nesten (96,6%) voor haar rekening.

Van 3 soorten uit de “big five” nam het aantal gevonden legfels af t.o.v. het jaar 2021 (Grutto -5%, Scholekster -11,3%, Tureluur -2,97%).

Van 2 soorten uit de “big five” nam het aantal gevonden legfels toe. Het aantal gevonden legfels van de Kievit nam toe met 8,4%. De Slobeend scoorde een ruime plus van 31,6%.

De Tureluur scoorde voor het 2e opvolgende jaar een min (vorig jaar -1,8%). De Slobeend, opvallend genoeg, scoorde voor het 2e opvolgende jaar een flinke plus (vorig jaar +150%). Het vorig jaar geconstateerde herstel van de Slobeend zet dus duidelijk door.

Wat ik ook opvallend vind is dat de gevonden legfels van bijna alle eendensoorten toenemen (Slobeend + 31,6%, Krakeend + 33,3%). Dat geldt echter niet voor onze Wilde eend. Het aantal gevonden legfels t.o.v. 2021 nam af met maar liefst 54%.

Net als vorig jaar bevonden zich veel van de gevonden Slobeend-legfels in de nabijheid van een plasdras-perceel.

De opmars van de Kleine plevier zette zich helaas niet voort. Waar er vorig jaar nog 8 legfels werden gevonden bleef de teller in 2022 steken op 2.

Voor de zeer oplettende lezer die de aantallen van vorig jaar paraat heeft, nog het volgende: Door de provinciale herindeling valt een aantal boerenbedrijven (die voorheen onder de Alblasserwaard vielen) nu onder de VHL (provincie Utrecht). Deze bedrijven zijn uit de cijfers van 2021 gehaald om een eerlijke vergelijking te kunnen maken.

Dat is mooi al die gevonden legfels. Maar wat is er van terecht gekomen? Van 1718 nesten is het eindresultaat bekend. 81,09% van de nesten is uitgekomen. 18,92% van de nesten is helaas niet uitgekomen. De hoofdoorzaak van de niet uitgekomen nesten is predatie (69,54%). Een opvallende 2e oorzaak blijkt het verlaten van het nest door de ouder-vogel te zijn.

Op 27 juli jl. had vrijwilliger Ad Kraaijeveld nog een prachtige waarneming. Hij spotte een paartje Steltkluten ten noorden van Sliedrecht.

Gezien het gedrag van deze Steltkluten vermoedde Ad dat ze kuikens hadden. De kuikens lieten zich die dag helaas niet zien. Op 28 juli deed Ad nog een poging en jawel. Met engelengeduld lukte het om op gepaste afstand een groot kuiken te fotograferen.

Al met al hebben we weer een prachtig weidevogelseizoen beleefd. Met een mooie opkomst van 25 vrijwilligers hebben we het seizoen op de slotavond op 28 juni jl. afgesloten onder het genot van een hapje en een drankje.

Steltklutkuiken (foto Ad Kraaijeveld)

Steltklut (foto Ad Kraaijeveld)

Overzicht gemarkeerde legfels per soort Alblasserwaard 2022

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Bergeend	2	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Fazant	1	1	0	1	0.00	0	0	1	0	0	0
Graspieper	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Gauwe gans	2	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Grutto	363	311	249	62	80.06	38	1	3	13	0	7
Kievit	1244	1136	918	218	80.81	169	2	11	28	2	6
Kleine plevier	2	2	1	1	50.00	1	0	0	0	0	0
Krakeend	16	15	12	3	80.00	1	0	1	1	0	0
Kuilfeend	3	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Meerkoet	13	9	9	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Scholekster	126	110	92	18	83.64	9	1	2	5	0	1
Slobeend	25	21	17	4	80.95	1	0	2	1	0	0
Tureluur	98	87	77	10	88.51	5	0	1	4	0	0
Waterhoen	1	0	0	0	0.00	0	0	0	0	0	0
Wilde eend	21	16	10	6	62.50	2	0	1	3	0	0
Wintertaling	3	3	1	2	33.33	0	0	2	0	0	0
Zomertaling	3	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	1924	1718	1393	325	81.08	226	4	24	55	2	14
% van bekend resultaat			81.08	18.92		13.15	0.23	1.40	3.20	0.12	0.81

Aantal: 17

Nestkasten in het Alblasserbos 2021

tekst Jan Schoonderwoerd

Ook dit seizoen werden de nestkasten in het Alblasserbos weer op aanwezigheid van broedende vogels gecontroleerd.

De broedresultaten van vooral mezen hadden te lijden onder het bijzonder koude en natte voorjaar en het daaruit voortvloeiende voedseltekort. De eieren in meerdere kasten waren afgedekt om het broeden zoveel mogelijk uit te stellen, maar toch zijn verschillende legfels verlaten of alle jongen gingen dood.

Door dit alles zijn de resultaten voor wat betreft het aantal uitgevlogen jongen, lager dan vorig broedseizoen. De bezetting van de kasten rond het SNC en het Stambos kwam wel 15 procent hoger uit dan vorig seizoen.

De Koolmees kwam hier op 12 paar, waarvan twee mislukte. Het gelegde aantal eieren was 84 waar 65 jongen uit kwamen die ook alle uitvlogen.

Iets meer dan de helft kreeg een ringetje mee. tweede broedsels zijn er niet geweest

Nest Koolmezen (foto Jan Schoonderwoerd)

Zes kasten werden bezet door Pimpelmezen, waarvan de helft mislukte.

In één kast ging zowel het eerste als tweede broedsel verloren, de eerste keer door het slechte weer, de tweede ging door onbekende oorzaak ook weer mis. Maar uiteindelijk vlogen 31 jongen uit, waarvan 21 werden geringd.

Tenslotte hadden we nog een kast met een Kauw met 5 eieren, waarvan er vier uitkwamen die allemaal uitvlogen.

De bezetting in het Stambos was zowat gelijk aan vorig jaar. Wel zijn er zes kasten bijgehangen waaronder een Torenvalkkast en een Kerkuilkast.

Acht kasten werden bezet door Koolmezen, met elkaar produceerden zij 52 eieren waarvan er 47 uitkwamen, die ook alle uitvlogen.

Slechts één Pimpelmees dit keer, wat ook nog eens mislukte. Tijdens een controle op 14 mei bleken er vier pullen van ±4 dagen in te zitten, een week later was alles verdwenen, waarschijnlijk gepredeerd.

Een Kauw bouwde zijn nest in een Bosuilkast, het resultaat was vier eieren waarvan er helaas maar een uitvlog.

Jonge Bosuil in het Stambos (foto Jan Trapman)

In een andere Bosuilkast broedde zoals het hoort wel een Bosuil.

Op 20 maart waren er twee jongen van ±8 dagen aanwezig en op 9 april waren ze, nadat ze op 30 maart waren voorzien van een ring, uitgevlogen.

In dezelfde kast broedde een paar weken later een Holenduif, waar een jong uitgevlogen is. In de kast waar de Kauw broedde, eveneens een Holenduif met ook een uitgevlogen jong.

In de pas opgehangen Kerkuilkast broedde tot tweemaal toe een Holenduif waar vier jongen uitvlogen.

Door 'tijdgebrek' is hier ongeveer de helft van de uitgevlogen jongen niet geringd.

Bleskengraaf (foto's: Sjoerd Swierstra)

Tureluur

Alblasserwaardse Big Day op 29 en 30 april

tekst en foto's Arie-Willem van der Wal

(Van de redactie: Dit artikel kon helaas niet meer geplaatst worden in het zomernummer van Onze Waard. Daarom is het in dit nummer opgenomen)

Op 29 en 30 april werd er weer een Big Day in de Alblasserwaard georganiseerd. Een Big Day is een wedstrijd tussen verschillende teams om in 24 uur zoveel mogelijk soorten te zien binnen de grenzen van de Alblasserwaard. Vooraf hadden zich al 6 teams aangemeld dus de concurrentie was groot!

Team 1: Bastiaan van de Wetering, Albert Molenaar, Thijs Baan, Arie-Willem van der Wal

Team 2: Floris van den Burger, Maarten Aantjes, Patrick Verhaar, Jeftha Leeuwis

Team 3: Arjan Loeve, Jos koopman

Team 4: Bart-Jan van Dijk, Niek van der Linden, Rick Dekker, Wilbert de Kok

Team 5: Hendrik-Jan van Dijk, Rik Vinke, Joran Boer

Team 6: Annelies Molenaar, Marlijn de Vries Jacqueline van der Linde

Weersomstandigheden: Windkracht 2 a 3 bft uit het noorden. Droog bij een graad of 10.

Starttijd: 29 april om 18:30u

Eindtijd: 30 april om 18:30u

Team 1 begon bij Eendekooi Oud-Alblas. Hier werden de eerste steltlopers als Kemphaan, Bosruiter en Groenpootruiter binnen getikt. De gehoopte Pijlstaart die er de dag ervoor nog zat konden we niet vinden. Onze strategie was op de fiets via het achterwaterschap terug

te fietsen naar Kinderdijk om de verschillende riet en watervogels binnen te harken en bij Alblasserdam de Purperkoet. Onderweg zagen we ook soorten als Tapuit en Zwarte stern en de Purperkoet werkte gelukkig mee! Via de Blokweerse kade ging het naar Alblasserdam waar we overstapten in de auto. Hier haakte ook AW aan die vanwege een herstellende griep het stukje met de fiets had overgeslagen. We besloten om via Oud-Alblas de Heiweg uit te rijden in de hoop op Koereiger. Boer Kortlever was klaar met melken en had de koeien

weer buiten en er liepen gelukkig 3 Koereigers tussen. Onderweg zagen we ook onze eerste Boomvalk. Via de Heiweg ging het naar de Geerweg waar we in een groep Regenwulpen een Gewone wulp zagen; hier waren we erg blij mee. Nadat we de verschillende plasdrassen gecheckt hadden, kwamen we bij polder Langenbroek. Hier zagen we o.a. Kolgans, Kluut en Veldleeuwrik. Snel gingen we door naar ons volgende punt: waterberging Sliedrecht. Onderweg hielden we de ramen open en waren volledig gefocust op alles wat overvloedig en wat in de weilanden zat.

Bij de waterberging aangekomen was het gauw zoeken naar Temmincks strandloper, Bokje en Rouwkwikstaart die er al enkele dagen zaten. Na een tijdje sloot team 2 zich bij ons aan wat voor een geheimzinnig sfeertje zorgde. Vooraf hadden we al besproken: nooit het achterste van je tong laten zien en niks te zeggen over soorten en aantallen. De Temminck en de Rouwkwik werkte vrij snel mee, alleen het Bokje hield zich goed verstopt in de Pitrus. Totdat Albert zei: "jongens, die ene (Bokje) loopt hier, kijk maar in mijn scoop". De leden van team 2 keken elkaar wat schaapachtig aan, maar voordat we weggingen hebben wij wel een hint gegeven op welk stukje het Bokje liep. Zo sportief waren we ook wel weer.

Het volgende target was Zomertaling, stiekem hoopten we deze al gezien te hebben bij eerdere plasdrassen, maar helaas. Op het plasdras nabij Giessen Ouderkerk zat vorig jaar geregeld een Zomertaling, dus reden we hier snel naar toe. Achterop zaten wel wat Eenden maar helaas geen 'zota'... Totdat AW een mannetje zijn beeld

in zag vliegen en zag landen in het water. Top! Het was intussen 21 uur geworden en onze volgende bestemming was de Zouwedijk. Hier tikte we Waterral, Blauwborst, onze eerste Nachtegaal en warempel een paartje Tafelenden(!) binnen. Daar hadden we niet op gerekend, tijdens onze voorbereidingsrondes langs de put van Zessen en de eendekooi Ameide hadden we deze eend niet. intussen werd het al aardig donker en besloten werd om elke 200 meter te stoppen en even te luisteren. Dit leverde totaal onverwacht een kort roepend Porseleinhoen op! Ook een zingende Sprinkhaanzanger was een welkome aanvulling! Toen was het tijd voor Uilen. De tactiek was om door de polder te rijden en met zaklampen een Uil te ontdekken. Dit resulteerde al snel in een Ransuil! Na enkele plekken voor Steen- en Kerkuil vruchteloos te zijn afgereden kwamen we rond 01.00 uur in Oud-Alblas aan, een van de dorpen met de hoogste Steenuilen-dichtheid van de Alblasserwaard. Hier was het al snel raak, een roepend mannetje vlak naast de weg! Langs de Heiweg tikten we al snel een Kerkuil binnen, en om half 2 hoorden we eindelijk een Bosuil roepen! Tijd om even een paar uurtjes slaap te pakken.

De wekker gaat die ochtend weer vroeg, rond half 6 staan we bij de Avelingen bij Gorinchem en horen al snel weer een Nachtegaal zingen. Een stuk verder horen we een Gekraagde roodstaart en vliegt er een Oeverloper langs! Fijne soorten. Voor de zoogdierenlijst kunnen we een Bever noteren. Nu hard op zoek naar een lastige soort in het voorjaar: Matkop. De stukjes griend langs de rivier worden minutieus afgeluisterd voor dit steeds schaarser wordende mezensoortje. Maar

helaas, na een uur zoeken geen Matkop, kostbare tijd... Nu ons volgende plan: uurtje trektellen op Kinderdijk. Aangekomen aan de Lekdijk parkeren we onze auto en lopen naar boven. We staan nog geen minuut of er komt een Valkje voorlangs gevlogen: Smelleken! Een zeer welkome soort waar we stiekem wel een klein beetje op gehoopt hadden. Dan gaat Albert los. Hij ziet boven Alblassterdam een groepje Regenwulpen vliegen met een Grutto ertussen. Scope er op: Rosse grutto! Wat een krent!

8 minuten later -> hé is dit nou een Zwarte ibis?! En wa-
rempel boven bos Kortland flapt een 'zwibis' hard naar
noordoost! Na deze keiharde soort besloten we om pol-
der Nieuw-Lekkerland even in te lopen voor een eventue-
le Noordse of Engelse kwikstaart. Nadat we een jong
schaap uit het water hadden getrokken en de plas van
de Overwaard hadden gecheckt op Dwergmeeuw liepen
we terug naar de auto. Helaas zonder Dwergmeeuw of
kwik. Toen we bijna bij de auto waren greep Albert snel
naar zijn kijker en 1 seconde later brulde hij: REUZEN-
STERNS! Wat de overige teamleden in paniek deed
brengen, omdat zij de handen vol hadden met scoops,
tassen en camera's en ze de vogels toch goed wilden
zien. De twee Reuzensterms vlogen prachtig langs op
een meter of 20 en werden enkele minuten later opge-
pikt boven Lekkerkerk. Weer een dikke soort!

De volgende stop was het Alblassterbos Oud-Alblas.
Hier werd de Boomklever tamelijk eenvoudig binnen
geharkt en werden we getriggerd door een aparte zang
wat een prachtig mannetje Keep bleek te zijn die zat te
zingen bovenin de Eikjes. Weer een onverwachte goede
soort voor eind april. Rond half 11 kwam het bericht
door dat een van de teams een Beflijster gevonden had
bij het Noordhoekse Wiel te Papendrecht. Deze werd
snel bezocht en gezien. + 1! Hierna gingen we hard op
zoek naar Paapje, Ringmus en Havik. Deze laatste werd
nog wel eens gezien in polder Langerak maar na een
zoektocht van 1,5 uur (te lang) taaiden we teleurgesteld
af met als troostprijs: een Sijs! Het was intussen 14 uur
geworden en ons volgende target was Grote lijster. De

laatste jaren is er geen betrouwbare vaste plek meer in
de Alblassterwaard om deze soort te zien, dus zetten wij
ons geld op de grote tuinen en boomgaarden langs de
Lek richting Tienhoven en Ameide. Maar helaas zagen
we er geen..

Na nog wat gebieden te hebben afgereden voor Paapje
en Roodborsttapuit ging het op de Donk aan, hier moes-
ten we Ringmus scoren! Na een kwartier zoeken zag
Bastiaan er eentje in een knotwilg zitten, eindelijk! Via
waarneming.nl zagen we dat er Dwergmeeuwen gezien
waren op de Overwaard, snel die kant op en gelukkig
zagen we er een stuk of 8 rondvliegen. Het was intus-
sen tegen zessen en we besloten om snel nog even
de waterberging te checken en daarna Alblassterbos
Papendrecht, misschien konden we hier nog een vroege
Wielewaal scoren. Onderweg een appje: Zeearend naar
noord. Dit bleek vlakbij ons te zijn, snel richting de plek
gereden en gelukkig zagen we de Arend vrij hoog rich-
ting noord flappen. Op deze soort hadden we eigenlijk
niet gerekend, omdat deze in het voorjaar best lastig is.
Bij de waterberging werden we verrast door een over-
vliegende Visarend met vis +1 toch nog gelukt! Tegen
het eind van de 24uur liepen we snel Alblassterbos Pa-
pendrecht nog even door maar veel meer dan een op-
vliegende Beflijster zagen we niet.

Als afsluiting werd er met alle teams chinees gegeten in
het streeknatuurcentrum en werden de uitslagen bekend
gemaakt. We konden terugkijken op een zeer geslaagde
big day met mooie soorten!

Uitslagen soorten exclusief Fazant, Nijlgans en Grote
Canadese gans:

Team 1: 129 soorten
Team 5: 124 soorten
Team 2: 118 soorten
Team 4: 107 soorten
Team 3: 101 soorten
Team 6: 76 soorten

RAS Boerenzwaluw 2022

tekst en foto: Ad Kooij

Na de twee coronajaren zit er weer een opgaande lijn in
de aantallen gevangen en geringde Boerenzwaluwen in
ons RAS (Recapturing Adults for Survival) project.

Tabel aantallen 2018 - 2022					
Jaar	Vol- groeid	Nest- jongen	V + N	Terug- vangst	Totaal
2022	42	180	222	23	246
2021	25	175	200	22	222
2020	31	153	184	14	198
2019	79	385	464	19	483
2018	13	367	380	9	389

Toch zijn de aantallen lager dan we gehoopt hadden.
Ook nu waren persoonlijke omstandigheden vaak de
oorzaak van het niet kunnen vangen. Het zeer fraaie
zomerweer gaf ook de nodige problemen bij het vangen
van de oudervogels. Bij zulk zonnig weer vallen de net-
ten te goed op waardoor de zwaluwen er niet in vliegen.
Het aantal geringde jongen per nest wisselde, maar was
evenredig verdeeld over de adressen.

aantal geringde pullen per nest

aantal pullen	6	5	4	3	2
aantal nesten	3	19	13	4	3

Het verschil in aantal pullen in de beide tabellen komt
doordat niet elk jong uit het nest geringd kon worden,
omdat het nog te klein was of vroegtijdig het nest verliet

We hebben op 5 locaties gevangen/geringd waarvan op
1 de afgelopen jaren niet gevangen is, omdat er maar
een enkel nest aanwezig was. Maar dit jaar waren er
weer voldoende nesten om er tijd in te steken.
De teruggevangen vogels zijn allemaal op de vangloca-
tie zelf geringd. Een deel is dit jaar geringd en weer te-
ruggevangen. Het aantal unieke terugvangsten bedraagt
11 vogels waarvan twee vogels in 2019, 1 in 2020 en de
overige 8 vogels in 2021 zijn geringd.
Eind augustus is nog een poging gedaan op Gors Land-
hoeve om Boerenzwaluwen te vangen. Helaas lieten de
overvliegende vogels zich niet verleiden om naar bene-
den te komen.

Ook vanaf deze plaats weer dank voor de medewerking
die we kregen bij het vangen en ringen van de zwalu-
wen.

Een mannetje Boerenzwaluw heeft lange
buitenste staartpennen

Waar mogen wij u heen brengen?

SNELLEVLIE
TOURINGCARS

T (078) 69 20 120
info@snellevliet.nl

Travel. Meet. Enjoy. www.snellevliet.nl

landwinkel
De Fruitheerlijkheid

Proef het landleven!

Kerkbuurt 56
Papendrecht
tel. 078-6440599
openingsuren
ma. t/m do.
13.30 uur-17.30 uur
vrijdag
8.30 uur-20.00 uur
zaterdag
8.00 uur-17.00 uur
www.fruitheerlijkheid.nl

FRUIT
veel fruit uit eigen boomgaard
AARDAPPELEN EN GROENTEN
ook biologische groenten
GESCHENKPAKKETTEN
STREEKPRODUCTEN
'Heerlijkheid van Papendrecht'
Jam, sap, saus
van fruit uit eigen boomgaard

VISSER
HOVENIERS

Const. Huygenslaan 6 | 3351 XC PAPENDRECHT
T: 078-6157889 | F: 078-6429661 | G: 06-53257066
www.visserhoveniers.nl

Groene specht vrouwtje met jong

**BRUILOFTEN
VERGADERINGEN
EVENEMENTEN**

TIL
GROEP

Goed geregeld!

WWW.TILGROEP.NL

VERZEKERD VAN DYNAMIEK

L&B

Iedere dag staat in het teken van waardevolle dingen doen voor onze klanten. Simpelweg echt relevant willen zijn, vanuit passie en talent voor ons vak, dat is L&B.

www.lb.nl

Solide en gedegen

Samen en werken voor:

- het bouw- en woonrijp maken van (bedrijfs)terreinen
- grond-, straat- en rioleringswerken
- groen- en bodemsaneringswerken
- alle voorkomende sloopwerken

GS DE GROOT & SCHAGEN AANNEMINGSBEDRIJF B.V.

Lelystraat 101 3364 AH Sliedrecht
(0184) 41 62 33 (0184) 41 88 79 www.degrootschagen.nl

Zand, grind of grond nodig?

Directe levering los gestort of in Big-Bag.

Openingstijden:
maandag t/m vrijdag
7.00 uur tot 17.00 uur
zaterdag
8.00 uur tot 12.00 uur.

Bij Van Vliet Sliedrecht bent u aan het juiste adres voor levering van zand, grind, mijnsteen en tuingrond. Voor verhardingen leveren wij diverse soorten granulaat. Ook kunt u bij ons uw grond, puin- en tuinafval inleveren. Bestellen via de website en telefonisch.

www.vanvliet-sliedrecht.nl

Industrieweg 27
3361 HJ Sliedrecht
T 0184 415 501
E info@vanvliet-sliedrecht.nl

VAN VLIET
SLIEDRECHT

Activiteiten & werkgroepen

Activiteiten en werkgroepen	contactpersoon	telefoon /e-mail
Advertenties 'Onze Waard'	Door Verhagen	0184-682235
Amfibieën- en Vissenwerkgroep	Rik Vinke	06-20372133
Bibliotheek	Leen den Ouden	078-6153280
Educatie en IVN-werkgroep	Nel Welschen Miriam Vermeij	078-6172348 scholen@nvwa.eu
Exposities Kunst	Ellie Snoeren	078-6151269
Gebouw (SNC)	Wim Hoogkamer	078-6154464
Illustraties	Piet van Meerkerk	0184-683301
Kinder-doe-hoek	Nel Welschen	078-6172348
Knotploeg "De Kievit"	Nik Blom	0184-652249
Ledenadministratie	Elly Hoogkamer	ledenadministratie@nvwa.eu
'Onze Waard' kopij	Tom Kalkman	redactieonzewaard@nvwa.eu
Lezingen	Jopie Zwartbol	zwartbol857@gmail.com 06-40474552
Planologie	Jacques Verhagen	0184-682235
Planten- en Insectenwerkgroep	Bram van Vliet	0184-617245
Public Relations (PR)	vacature	pr@nvwa.eu
Themagroep	Heleen Roest	0184-681725
Vogelwerkgroep	Pieter Bieren Richard Slagboom Info Kerkuil kasten Vogel(s)ringen info Steenuilkasten	06-30344431 06-49201029 aj.brokking@hetnet.nl adkooij@kliksafe.nl p.klootsema@planet.nl
Weidevogelwerkgroep	Theo Bakker André Hornstra	06-24975448 06-46832779
Zoogdierenwerkgroep	Nel Welschen	078-6172348

Streeknatuurcentrum Alblasserwaard

'Onze Waard' is het vier keer per jaar verschijnende mededelingenblad van de Natuur- en Vogelwacht "De Alblasserwaard" ... al 53 jaar uw eigen natuurvereniging

De vereniging heeft ten doel:

- Het in stand houden en verbeteren van de kwaliteit van het landschap, de natuur en het milieu in de Alblasserwaard en het gezamenlijk beleven daarvan.

De vereniging tracht dit doel te bereiken door:

1. Het bevorderen van het natuur- en milieubesef door middel van educatieve activiteiten.
2. Het beschermen van flora, fauna en landschap.
3. De studie over de flora, fauna en landschap.
4. Het meewerken aan het in stand houden van door particulieren of organisaties, in de Alblasserwaard, verworven natuurgebieden.
5. Het waken tegen water-, bodem- en luchtverontreiniging.
6. Het toetsen van planologische voornemens en het eventueel hierop reageren door middel van gefundeerde bezwaarschriften.

Matenaweg 1

3356 LS Papendrecht

Tel. 0184-412618

www.nvwa.eu

Openingstijden:

Tot nader order:

woensdagmiddag 13:00 tot 16:00 uur

zaterdagmiddag 13:00 tot 17:00 uur.

Kijk op www.nvwa.eu voor wijzigingen

1969

2022

53 jaar NVWA